

Predikatie
uitgesproken door **ds. J.J. Roodsant**,
op Pasen, 17 – 4 – 2006
te Vianen

Zingen: Psalm 25 : 2

Lezen : Lukas 24 : 13 - 35

Gebed

Zingen: Psalm 97 : 6, 7

Geliefden, met de hulp des Heeren, en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij het gedeelte dat we samen hebben gelezen; en als samenvattende tekst noem ik u Markus 16 : 12, en we lezen in Markus 16 : 12 Gods Woord en onze tekst als volgt:

“En na dezen is Hij geopenbaard in een andere gedaante aan twee van hen, daar zij wandelden en in het veld gingen.”

En als aandachtspunten noem ik u:

1. De Emmaüsgangers in de dood
2. De Emmaüsgangers ondervraagd
3. De Emmaüsgangers bestraft
4. De Emmaüsgangers onderwezen, en ten laatste
5. De Emmaüsgangers vervuld

Geliefden, Christus heeft op de morgen der opstanding de kluisters van dood en graf verbroken en Hij is op die morgen als Overwinnaar uitgegaan uit Zijn grafstede. Ja, de dood is door Christus overwonnen, het graf is opengebroken, de satan is verslagen, de wet Gods is

vervuld, aan het recht Gods is genoeggedaan, de deugden Gods zijn op het hoogst verheerlijkt; en er is voor het volk waarvan de namen van voor de grondlegging der wereld geschreven staan in het boek des levens des Lams een weg gebaad naar het Vaderharte Gods, om eeuwig en volmaakt de drie-enige God te roemen en te prijzen. Ja, vijandig doodgevallen Adamskinderen, die in zichzelf alleen maar verdiend hebben om weggeworpen te worden in de hel, kunnen naar Gods raad en eeuwig voornemen een nieuw leven ontvangen, in de volmaakte verheerlijking van de Naam, het recht en de deugden Gods. O geliefden, Christus heeft de vloek van de wet weggenomen, zodat de wet niets meer te eisen heeft; Christus heeft het recht Gods genoeggedaan, Christus heeft de doeken van de erfzonde en van de dadelijke zonde achtergelaten in het graf, zodat God geen zonde meer ziet in Zijn Jakob en geen ongerechtigheid in Zijn Israël. En Christus rijdt als Overwinnaar op alle duivelse, donkere machten en krachten voort op het witte paard, om het Woord des Heeren te doen uitgaan tot alle einden der wereld. Dan mogen de vijanden van Christus hebben gejuicht toen Hij in het graf werd gelegd; en dan mag het Sanhedrin zelfs de sabbatdag hebben miszaakt, om een wacht bij het graf van de Heere Jezus te krijgen en om dat graf te doen verzegelen; dan kunnen de vijanden des Heeren het gevoel hebben gehad dat ze sterker zijn dan de Heere Jezus; ja dan mag de afval van de waarheid in onze dagen toenemen en de ongehoorzaamheid aan Gods Woord gruwelijk om zich heengrijpen en dan mag de moderne theologie vertellen dat de Heere Jezus nog in het graf ligt. Maar op de paasmorgen, de morgen der opstanding, komt het zo openbaar geliefden, dat God de Vader Christus heeft opgewekt en dat God de Zoon is opgestaan uit de doden. Ja, dan mag het vanmiddag verkondigd worden aan u allen dat Christus Overwinnaar is op dood en graf, hel en duivel, en dat de gegevenen des Vaders toegebracht kunnen worden aan de schare die niemand tellen kan, en die eenmaal juichen zal aan de glazen zee, en voor de trone Gods, tot de ere van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Nu is het groot geliefden, als wij de paasboodschap beamen en het paasevangelie bijvallen, maar toch brengt ons dat nergens; want met een verstandsgeloof en met een historisch geloof zult u voor God niet kunnen bestaan; dat doet u geen nut ten dage der verbolgenheid. Want de paaswerkelijkheid zal bevindelijk aan uw zielen moeten zijn toegepast. Ge zult met Christus moeten zijn opgestaan uit de doden nadat ge met Christus zijt gestorven. Ja, ge zult de weg van Gods recht moeten hebben bewandeld, om in die weg van dat recht ingelijfd te zijn in de opgestane Zaligmaker.

Och, dan weet ik wel, dat we tegenwoordig in een tijd leven waarin men zonder wedergeboorte bekeerd is; en waarin men Pasen viert zonder Goede Vrijdag te hebben

meegemaakt. Ja, men rekent zich bij Gods volk zonder Christus bevindelijk te hebben leren kennen in de kracht Zijner opstanding. En men gaat aan het Avondmaal zónder dat men die Heiland en Zaligmaker in de dadelijkheid van achter het recht geschonken heeft gekregen van Israels God. En zo bedriegen tallozen zich voor de eeuwigheid, om af te reizen naar Gods rechterstoel, en om daar niets anders te vernemen dan het oordeel Gods: “Gaaf weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is”; teneinde onder de gramschap en de grimmigheid Gods eeuwig pijn te beleven. Want er is maar één weg tot behoud! We zeiden zo-even nog tegen elkaar: “Er is maar één weg ontsloten door de Heere, en dat is de weg van sterven naar Gods recht; dat is de weg van ómkomen, onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht Gods. Dat is: met Christus gekruísigd worden en met Christus opstaan tot het nieuwe leven. Dat is: één plant met Christus worden door het waarachtige, wederbarende werk des Geestes; om zo één te zijn met Hém Die graf en dood heeft overwonnen en Die de hel heeft verslagen, zodat die helse machten en krachten geen greep meer op je hebben en je God eeuwig mag grootmaken. O, Hém zult u geschónken moeten hebben gekregen in een weg van récht; ja in Hem, die opgestane Zaligmaker, zult u ópgelost moeten zijn geworden; in Zíjn armen zult u moeten komen zijn te liggen, en de kussen Zijns monds zult u moeten hebben gevoeld.

Daarom is het zo groot dat de Heere Jezus na Zijn opstanding uit de doden niet direct naar de hemel is gegaan, maar dat Hij nog veertig dagen op aarde is geweest, verschijnende aan Zijn discipelen, om dezulken de waarachtige weg der wedergeboorte te leren; en om hun de krácht, de wáárheid en de wérkelijkheid van de opstanding te schenken. Och geliefden, de Heere Jezus kent Zijn discipelen zo goed in hun kleingeloof en hun wankelmoedigheid; Hij weet zo precies hoe ze geslingerd en besprongen worden door de duivel; en daarom gaat de Heere Jezus aan hen verschijnen; niet alleen om te laten zien en bemerken dat Hij waarachtig is opgestaan; en dat Hij Die dood geweest is, leeft; maar óók om duidelijk te maken dat Hij niet alleen de Middelaar van verwéring is, maar ook de Middelaar van tóepassing; en dat Hij de waarde, de kracht en de betekenis van Zijn opstanding gaat meedelen, uitdelen en toepassen aan de zielen van Zijn ware discipelen. Want de Heere Jezus heeft niet alleen alles verwórven, dat nodig is om zondaren, goddelozen, verdorvenen en verdoemden, die wij allen in onszelf zijn, naar Gods raad, te zaligen, maar Hij gaat dat ook op zijn plááts brengen. Hij gaat die waarachtige keurlingen Gods schenken wat niet gemist kan worden om God eeuwig groot te maken. Ja, de Heere Jezus zal aan allen die Hij voor de grondlegging der wereld van de Vader heeft gekregen, en voor wie Hij Zichzelf in de Raad des Vredes Borg heeft gesteld, uit genade, Zijn gerechtigheid, Zijn heiligheid en Zijn heerlijkheid schenken. O, Hij zal hen

bekleden met het fijne lijnwaad van al Zijn verdiensten, zodat ze de rechtvaardige en heilige God als een reine maagd voorgesteld kunnen worden, en ze het mogen beleven om eeuwig te zingen van Gods goedertierenheên. Dat betekent dus tegelijk geliefden, dat een mens die weldaden Christi niet pákken kan; dat hij die niet grijpen kan; dat hij dat alles zichzelf niet toe-eigenen kan.

Och, en dan weet ik wel, dat je in onze tijd kunt horen en lezen dat men je toeroept: “Pak maar wat je pakken kan, grijp maar wat de Heere Jezus heeft verworven, eigen het jezelf maar toe.” Maar geliefden, wanneer de Heere waarachtig in een mensenleven komt te werken – en ik gun u dat zo met mijn hele hart – dan komt die mens erachter dat hij het wel kan zien líggen, maar dat hij het niet pakken kán; dat hij geen handen heeft om te pakken en geen voeten om te gaan, maar dat alles je bij God vandaan geschónken moet worden, door het werk van de Heilige Geest. Ja geliefden, dan komt zo’n mensenkind erachter, dat alles wat hij zélf pakt – hoort u goed – dat stéélt hij, als een dief. En een mens is een dief van huisuit geworden door zijn zondeval en daarom steelt hij alles bij elkaar wat hij maar stelen kan. En dan zie je heden ten dage mensen afreizen naar de eeuwigheid met handen en zakken vol, om in advertenties te vernemen dat zij ten hemel zijn gegaan. Maar dan komen ze bij de Rechter van hemel en aarde Die gezegd heeft: “Gij zult niet stelen.” En dan raken ze alles kwijt wat ze bij elkaar hebben gegraaid, zich wederrechtelijk hebben toegeeïgend; en dan hebben ze niets meer, dan zijn ze alles kwijt; en dan zullen ze met een mannelijke wegwerping wegge worpen worden in de poel van vuur en sulfer. Och geliefden, toe, laat het eens nakijken van de Heere hoe het met u is gesteld en hoe u aan hetgeen gekomen bent dat u denkt te bezitten. Want slechts hetgeen u gekrégen hebt van God de Vader, door het werk van God de Heilige Geest, op grond van de verdiensten van God de Zoon, zal u nut doen ten dage der verbolgenheid. Ja, de Heere Jezus zal u dat nieuwe leven, als kind des Heeren, deelachtig hebben moeten maken. En daar weten nu die twee mannen, over wie we samen gelezen hebben, van. We kennen hen als de Emmaüsgangers, en onze tekst zegt: “En na dezen is Hij geopenbaard in een andere gedaante aan twee van hen, daar zij wandelden en in het veld gingen.” Die Emmaüsgangers zien we dus aan de middag van de dag der opstanding in het veld wandelen, omdat ze Jeruzalem hebben verlaten. Ze konden het niet meer uithouden in dat Jeruzalem, dat daar inwendig vormelijk, en dus alleen maar uitwendig, het paasfeest aan het vieren was. Ze kunnen het niet meer uithouden in die stad vol godsdienstige vormen; ze zijn als het ware weggevlúcht naar huis. En of ze het dan thuis zullen kunnen vinden, daar hebben ze nog niet eens over nagedacht; maar één ding weten ze wel: Dáár kunnen ze niet meer zijn, in dat Jeruzalem; want weet u, daar míssen ze de Heere Jezus, daar missen ze hun Heiland en

Zaligmaker! Immers, de stad die de profeten doodt, en stenigt die tot haar gezonden zijn, heeft dat opnieuw waargemaakt, en ze hebben de hoogste Profeet en Leraar, de enige Hogepriester en de eeuwige Koning, de Heere Jezus Christus, aan het vloekhout gehangen; ze hebben Hem gedood, ze hebben Hem uit hun leven weggebannen. En zij waren juist met een hart vol verwachting naar Jeruzalem gegaan om het paasfeest te vieren. Ja, hun hart heeft zo geklopt toen de Heere Jezus Zijn Koninklijke intocht hield, en de mensen juichten: “Hosanna, gezegend is Hij, Die komt in den Naam des Heeren!” En toen die mensen hun klederen op de weg spreidden en takken van de bomen rukten; toen die mensen Hem juichend alle eer toebrachten, o, toen hebben ze gedacht: Het gaat zó naar de kroon en het gaat zó naar de troon; het Koninkrijk Gods wordt nu heerlijk geopenbaard en gevestigd. Maar wat is het allemaal anders gegaan! De Heere Jezus is gevangengenomen, de Heere Jezus is gekruisigd, de Heere Jezus is in het graf terechtgekomen; álles is hen in Hem ontnomen en nu zijn ze hun Heiland en hun Zaligmaker kwijt. O, dan wandelen ze daar van Jeruzalem naar Emmaüs in hun gemís, in hun schrijnend gemis; want de Heere Jezus, hun Heiland, is als het ware van hen afgescheurd! En nu zíen ze droevig en zijn hun gesprekken droevig; want nu weten ze zo duidelijk dat ze niets meer hebben om voor God te kunnen bestaan! O, ze hebben zich leren kennen als helwaardigen, als doodschuldigen, als doemschuldigen. Ze hebben het geleerd van de Heere Jezus dat er alleen in Hem, uit Hem en door Hem een toekomst is in Gods heerlijkheid. En nu moeten ze de Heere Jezus missen. Begrijpt u dat ons eerste aandachtspunt is: **De Emmaüsgangers in de dood.** O geliefden, ze zijn met zichzelf en met alles van zichzelf in de dood terechtgekomen; want ze voelen het en weten het: ze gaan nog slechts voor eígen rekening over de aarde; en dan kunnen ze, naar Gods recht en gerechtigheid, alleen maar verloren gaan! Maar bent ú dan ook al eens op dat plekje terechtgekomen? Hebt u het ook wel eens moeten uitschreien van verdriet, omdat u zo wist: Buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf? Hebt u misschien ook wel eens buiten in het donker op een bankje gezeten, biddend, smekend, kermend, en niet wetend waar u het zoeken moest, omdat u Christus miste?; omdat u wist niet in Hem te zijn opgelost, niet in Hem te zijn gevonden? En hebt u het van binnen gevoeld ten diepste in de rouw te gaan, en het liefst in rouwkleren rond te lopen? Och geliefden, dat wordt gekend door al Gods ware keurlingen; die worden op die weg gebracht, die leren dat kennen; want door het werk des Heiligen Geestes in hun ziel krijgen ze Christus nódig en kunnen ze Hem dus niet meer míssen! En als dat ware gevoel, dat ware beleven, wordt gemist in uw leven, ja, als u eerlijk moet zeggen: “Daar ken ik helemaal niets van, daar weet ik niets van”, dan moet u er maar op rekenen dat er nog nooit waar werk in uw ziel is verricht door de Heere. Want als de Heere in waarheid in een

mensenleven begint te werken, o, dan loopt het altijd uit op dat missen van die aanbiddelijke Zaligmaker. Want dan wil een mens niets anders dan wegsmelten in de armen van die hemelse Bruidegom, en dan zichzelf kwijtraken in Hem en aan Hem.

En die Emmaüsgangers kunnen het ook niet doen met wat er is gewéést; want al die woorden die de Heere Jezus heeft gesproken, die hebben hun kracht verloren; en al die broden die de Heere Jezus heeft uitgedeeld, die zijn opgegeten; en de zoetigheden van de omgang met die geopenbaarde Zaligmaker proeven ze niet meer. Al die genoten verkwikkingen en ervaren vertroosting door de gaven van Christus doen niet meer mee, want ze missen Christus Zélf. Alles is in de dood terechtgekomen, en zij zijn in de dood terechtgekomen; en ze gaan door rouw verscheurd over de aarde. O geliefden, en dan gaat de schuld weer zo drukken, dan gaan ze het weer zo gevoelen dat ze voor die Rechter van hemel en aarde niet kunnen bestaan. Want als de Heere in waarheid aan het werk gaat in een mensenleven, dan komt Hij zoen te overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel; dan gaat een mens het beleven, inleven en doorleven dat hij, door zijn gruwelijke zondeval in Adam, alleen maar in de buitenste duisternis terecht kan komen. En als hij dan wel eens iets gezien heeft van de Heere Jezus in Zijn dierbaarheid, Zijn beminnelijkheid, Zijn aanbiddelijkheid en Zijn lieflijkheid, o, dan kan een mens wel eens het gevoel hebben dat alle schuld bedekt is en dat de weg naar de eeuwige zaligheid openligt. Maar als het gezicht op Christus verdwenen is, dan komt zo'n mens erachter dat zien geen hébben is, en dat je met een geopenbaarde Christus niet voor God kunt bestaan, want een geopenbaarde Christus is nog geen geschónken Christus. En dan komt een mens weer in zijn gemis terecht, dan komt een mens in zijn nood terecht, dan komt een mens in zijn schuld terecht. En dan kan een mens alleen nog maar het recht Gods gaan billijken, toevallen en omhelzen, dan kan hij alleen nog maar zeggen: "Heere, Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig." Ja, dan moet die mens door het werk des Heeren zelfs gaan zeggen: "Heere, bent U met mijn doem gediend, zoek Uw eer, ik heb het verdiend." O, dan wordt daar bevindelijk zo ervaren wat de psalmist zegt: "k Wou vluchten, maar kon nergens heen, zodat mijn dood voorhanden scheen, en alle hoop mij gans ontviel, daar niemand zorgde voor mijn ziel." Ja, dan wordt het dodelijkst tijdsgewricht beleefd geliefden; dan ligt zoen gekneld in banden van den dood, en dan doen de angsten der hel hem alle troost missen; o, dan kan een mens alleen nog maar in de dood terechtkomen.

En dan komt een mens er ook achter dat het geloof een gave Gods is, en dat het geloof niet voor het oprapen ligt; dat je niet kunt geloven wanneer je dat zelf wilt, dat je niet kunt bewaren wat er vroeger is geweest. Och, bij de godsdienst is het zo anders, want die kunnen altijd geloven en die zijn altijd bij de moed, die leven altijd op de berg, die kunnen altijd

overall bij en die hebben zoveel verzameld en naar zich toegehaald, dat ze bergen hebben om op terug te vallen. En die betrekken dan ook de wacht bij alles wat ze naar zich toegehaald hebben om daarmee wat voor God en de mensen te zijn. Maar als het voor dezulken sterven wordt en ze daar als het ware met handen en zakken vol bij de Heere komen, en de Heere hen gaat afnemen wat ze in eigen kracht naar zich toegehaald hebben, dan hebben ze niets meer over; dan staan ze kaal en naakt, als een goddeloze, een doemeling en een hellehond, voor Gods rechterstoel. O, ze meenden rijk en verrijkt te zijn en geens dings gebrek te hebben, maar dan...., dan zullen ze slechts branden in het hellevuur, omdat ze Christus nimmer hebben gemist en Hem nimmer geschonken hebben gekregen van Israëls God.

O geliefden, Gods gunstvolk komt er zo achter dat het zó genoten is, maar ook zó weer weggesloten is; en die kunnen nergens bij wanneer ze dat zelf willen, die komen met zichzelf en alles wat van zichzelf is, alleen maar in de dood terecht. Ja, als Christus, hun Hoop en Verwachting, in het graf ligt en sterft, zijn ze alles kwijt, dan is alles voorbij; want buiten Christus is alles ongenoegzaam en alles ontoereikend voor de rechtvaardige en heilige God. Maar weet u daar bevindelijk van, jonge mensen, kinderen, u en jij? En is dat de plek waar de Heere u en jou kwam te brengen?

Nu is het zo veelzeggend dat een van de Emmaüsgangers Kléopas heet. En Kléopas betekent: vluchtig; of: voortvluchtig. En dat is nu de beschrijving van het genadeleven van deze man. Want als een mens in waarheid met het wederbarende werk Gods te maken krijgt, gaat hij vluchten; dan wordt hij een vluchteling, want dan vlucht hij weg uit de wereld, uit de godsdienst, uit zijns vaders huis en uit de omgeving van zonde, van oneer, van gebeurtenissen waarvan de Heere heeft getuigd dat ze niet kunnen. Als de Heere waarachtig wederbarend in een mensenleven bezig is, o geliefden, dan moet een mens vluchten; dan krijgt die mens andere familie, dan worden zijn vrienden vaak vijanden, en zijn vijanden – zoals hij dacht – vaak zijn vrienden. Dan kan zoen het ook niet meer uithouden onder de leugendienaars, die Gods eer aanranden door een boodschap te brengen die niet naar Gods Woord is. Dan komt zo'n mensenkind het liefst, als het zou kunnen, elke dag onder de bediening van Gods Woord. Maar geliefden, bent u dan al in waarheid tot een Kléopas geworden? Moest u al vluchten uit de wereld, uit de godsdienst en uit een leven dat vervuld was met goddeloosheid? Hebt u gevoeld en ervaren dat u het niet uit kan houden daar waar de muziek dendert, daar waar gedanst wordt, daar waar ijdel en werelds vermaak is? Want dat komt de Heere altijd uit te werken in het leven van hen die Hij in waarheid opzoekt. Ach, die zien we gaan naar stille plekjes, om daar hun handen te vouwen; die zien we wegkruipen uit de drukte van het geroezemoes van vele gezelschappen.

En dan die andere Emmaüsganger, och geliefden, die heeft geen naam, althans, die naam kennen we niet; het heeft de Heilige Geest goedgeacht om die naam voor ons verborgen te houden. Als de Heilige Geest in je leven gaat werken, dan raak je je naam namelijk kwijt; dan gaat er een streep door je naam, dan gaat er een streep door je leven, dan word je jezelf een raadsel, dan weet je niet meer hoe het is; dan moet je het met Rebekka zeggen: “Waarom ben ik dus?” Maar dat naamloze mensenkind is dat geworden door het werk Gods, want hij hoort bij de Emmaüsgangers, en die behoren bij de discipelen des Heeren. Ja, het is zo’n troost voor ons dat daar dat naamloze mensenkind getoond wordt te midden van de discipelen Gods, want hij is zijn naam kwijtgeraakt door het werk Gods.

Ach, wij mensen willen altijd graag naam maken, nietwaar, in het zakenleven, in onze familie en in onze vriendenkring. We willen, als het even kan, graag de duimen achter het vest zetten om te vertellen dat het met ónze naam wel in orde is, en dat tallozen onze naam kennen. Maar als de Heere in je leven komt, waarachtig wederbarend, dan gaat je naam eraan, dan komt je naam in het slijk terecht, en dan wordt erop getrapt, dan wordt je naam een stank in vele neusgaten, en een vloek in de oren van tallozen; dan zeggen ze: “Die naam kan ik niet verstaan, die wil ik niet horen, daar kan ik niets mee”; daar trekt men de neus voor op. En dan komt een mens, door het werk Gods, aan een einde met zichzelf. Dan komt hij in de dood terecht. Dan krijgt die mens niet slechts een verbróken hart – want in een verbroken hart zitten dan wel scheuren, breuken en barsten, maar als zodanig bestáát het nog – nee, dan wordt het hart van die mens verbrijzeld, door de mokerslagen van Gods wet. En dan blijft er van zo’n mens niets meer over, dan weet zo’n mens niet hoe hij zichzelf moet noemen, en dan durft hij zich helemaal niet bij Gods volk te rekenen. Weet u daar echter al van? Hebt u uw naam al op de mesthoop zien liggen? Hebt u het al uit moeten roepen, door het wederbarende werk Gods in uw ziel: “Verloren, verloren, voor eeuwig verloren”?

Kléopas, de voortvluchtige, en zijn naamloze metgezel zijn op weg van Jeruzalem naar Emmaüs; en ze zijn alles kwijt, ze zijn met alles in de dood terechtgekomen. En weet u, nu kunnen die twee elkaar helemaal niets geven, die kunnen elkaar niet opbeuren, die kunnen elkaar – met alles wat er geweest is – niet bij Gods volk zetten, ze kunnen elkaar niet uit de duisternis halen. En gelukkig maar!, want anders hadden ze het gedaan; dan hadden ze elkaar een kroon op het hoofd gezet, en tegen elkaar gezegd: “Maar mijn beste jongen, er is toch zoveel in jouw leven gebeurd, en kijk nu toch eens wat je allemaal hebt ervaren in de discipelenkring.” Dat kunnen ze niet geliefden, want een mens komt er zo achter dat hij de ander en zichzelf niets geven kan; want je moet alles bij God vandaan ontvangen.

O, ze gaan in donkerheid en duisternis over de aarde; en dan doet het niet meer mee dat ze de Heere Jezus hebben gezien, dat ze Zijn woorden hebben gehoord en dat ze een getuige zijn geweest van Zijn tekenen en van Zijn wonderen; want ze moeten Hém hebben. Och, dan weet ik zeker dat er tegenwoordig zoveel zijn, die als ze meegemaakt zouden hebben wat de Emmaüsgangers hebben meegemaakt, zichzelf bij het volk van God zouden rekenen, want dan zijn ze toch waarachtig kind des Heeren. En we moeten zeggen dat het groot is dat alles te hebben gehoord, dat alles te hebben beleefd, maar daarmee ben je slechts een bijna-christen. Daarmee ben je vlakbij het kinschap Gods geweest, maar ben je het nét niet; hoort u?: nét niet, net te kort voor de zaligheid. Want dan ben je nooit met jezelf in de dood terechtgekomen, dan heb je nooit de weg van Gods recht ten volle bewandeld, dan ben je nooit verlóren gegaan. En pas als je verloren bent gegaan met jezelf, onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht Gods, zul je het leven ontvangen, omdat je op dat plekje Christus ontvangt.

In onze tijd zien we zogenaamde rechtzinnigen steeds verder weg schuiven bij de waarheid vandaan en zichzelf met hun vroomheid en ernstigheid bij Gods volk rekenen, om steeds meer valse gronden te leggen tot de zaligheid. En als je met dezulken spreekt, dan wordt het zo duidelijk dat er nog geen kruimeltje genade aan hun ziel is verheerlijkt. Och, wat zou het nu toch erg zijn als u daar ook bij zou horen en als u zichzelf door van alles en nog wat, gronden onder de voeten hebt geschoven om te menen een kind Gods te zijn, terwijl u nog alles mist.

De Emmaüsgangers missen Christus, en Die is hun álles, en daardoor komen ze met alles van zichzelf, en met zichzelf in de dood terecht, om nog slechts verlóren te kunnen gaan naar Gods recht en gerechtigheid; ja, het Voorwerp van hun hoop zijn ze kwijt, en dus zijn ze hun hóóp kwijt. En nochtans kunnen die Emmaüsgangers niet zwijgen over hetgeen ze hebben meegemaakt. Ze zeggen misschien tegen elkaar: “Laten we er maar over ophouden.” En misschien zegt de duivel wel tegen hen: “Ge hebt geen heil bij God.” En misschien komen hun de woorden uit Psalm 42 : 6 wel te binnen, waar staat: “Waar is God, op Wien ge bouwdet, en aan Wien g’ uw zaak vertrouwdet?” O, al zijn ze dan alles kwijt, ze kunnen hun mond er toch niet over houden; ze spréken, zij het droevig, zij het vanuit hun gemis, maar ze spreken over die zaken die ze niet verklaard kunnen krijgen, die ze geen plaats kunnen geven, ja, ze spreken erover op die weg van sterven en omkomen. En dan lezen we in het 15e vers van hetgeen we uit Gods Woord hebben gelezen, dat de Heere Jezus Zich bij hen voegt, dat de Heere Jezus die Emmaüsgangers in hun nood, in hun verdriet, in hun gemis komt opzoeken. Zo zorgt nu de goede Herder voor Zijn ware schapen, geliefden; zo voegt die Zaligmaker Zich bij dezulken die als ellendigen en armen over de weg gaan; die alles kwijt zijn, ja, die in de

dood terechtgekomen zijn en niet weten waar ze heen moeten en waar ze het zoeken moeten. Hij zoekt ze op; ja, de opgestane Heiland verliest Zijn ware discipelen geen ogenblik uit het oog; als ze daar het pad van Psalm 130 bewandelen, is Hij erbij, ook al worden hun ogen gehouden dat zij Hem niet kennen. Och, wat zal dat hun tot troost zijn geweest, ook al doorzien ze de situatie niet.

We willen nu eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 130 en daarvan het 1^e zangvers:

Uit diepten van ellenden,
Roep ik, met mond en hart,
Tot U, Die heil kunt zenden;
O HEER', aanschouw mijn smart;
Wil naar mijn smeekstem horen;
Merk op mijn jammerklacht;
Verleen mij gunstig' oren,
Daar 'k in mijn druk versmacht.

En dan zegt de opgestane Heere Jezus niet tegen die Emmaüsgangers: "Ik ben de opgestane Levensvorst", maar dan gaat de Heere Jezus hen ondervragen, zodat ons tweede aandachtspunt luidt: **de Emmaüsgangers ondervraagd**. Ja, dan gaat Hij aan hen vragen waarom ze zo droevig zien; dan gaat Hij aan hen vragen: "Wat is nu uw gedaante? Zeg Me toch wat er met u aan de hand is; vertel toch eerlijk waarom ge er zo droevig uitziet." Och geliefden, als de Heere Jezus dat nu aan óns had gevraagd, wanneer wij in het gezelschap van die Emmaüsgangers hadden vertoefd, wat zouden wij dan hebben gezegd? Waarmee zijn onze gesprekken vervuld geweest toen we naar deze plaats kwamen? Waarmee zijn wij druk geweest? Zijn dat de zaken des Hééren geweest? Hebben we erover gesproken dat we Christus, die Zaligmaker, zo hebben gemist? En waar praten we straks over, als het ons gegeven wordt om uit de kerk te komen en om onze plaats weer in te nemen in het gezin? Spreken we dan ook over de zaken van het Koninkrijk Gods? Of zijn het slechts de wereldse zaken die onze aandacht hebben? Spreken we dan óm te spreken, terwijl de inhoud van onze gesprekken niet voor God kan bestaan? Ach geliefden, wat zullen die Emmaüsgangers dan beschamend voor ons zijn, want zij hebben alleen maar over de zaken des Heeren gesproken. En als de Heere naar ons had gekeken, had Hij dan aan ons gevraagd: "Waarom ziet ge droevig?" Had Hij dát dan aan ons kúnnen vragen, omdat er bij ons ware droefheid is?

Droefheid over de zonde en droefheid naar God? Of is er bij ons slechts de droefheid der wereld, welke de dood werkt? Is er bij ons slechts de droefheid van Ezau, welke eindigt in de buitenste duisternis? Is er bij ons slechts de droefheid van de rijke jongeling, en van de dochteren van Jeruzalem, tot wie de Heere Jezus zegt: “Weent niet over Mij, maar weent over uzelf en over uw kinderen”? Och geliefden, wat zou het groot zijn als er ook bij u en bij jou die ware droefheid gevonden wordt, een droefheid vanwege het Godsgemis, door de breuk in Adam; een droefheid vanwege de ledigheid in de ziel, omdat ge over de aarde gaat zónder Christus. Ja, wat zou het groot zijn als u hier wenende bent gekomen en hier wenende zit omdat ge die Heiland zo graag in de armen zoudt vallen, maar omdat u dat nog niet is vergund. Och geliefden, als dat wáár is, dan hebt ge iets van die ware droefheid leren kennen waar de Emmaüsgangers ook van weten. En tegelijk, ge zult met die droefheid niet zalig kunnen worden, want die droefheid heeft uw zonden niet verzoend en die droefheid heeft uw schuld niet betaald en die droefheid doet niet mee bij God; want ge zult Christus geschonken moeten hebben gekregen van Israëls God van achter het recht, want alleen Christus redt van de dood.

Och, dan moet ik zeggen dat er heden ten dage zoveel leugenpredikers zijn, die zoveel buiten de Schrift aanwijzen als grondjes voor de eeuwigheid, en die mensen bij honderden en bij duizenden, bedriegen. En als ze over de weg van de godsdienst de eeuwigheid aandoen, o, dan is het eeuwig kwijt. Och, ziet het toch eens na in uw eigen leven hoe het nu met u is. Want als je met het ware werk des Heeren te maken krijgt, dan zal daar zeker die droefheid zijn en dan zal daar zeker die droefheid geboren worden; maar dan zal de Heere ook komen door te trekken, en dan zal de Heere ook komen uit te werken dat dat een droefheid wordt naar die Heiland en Zaligmaker, ja, dan zal de Heere komen door te werken naar het verlangen om naar récht van Hem verlóren te gaan, en om van achter het recht Christus geschonken te krijgen, ja, dat u gaat vragen: "Heere, breng me toch maar daar waar ik met mezelf moet omkomen; maar ook daar waar verloren gaan door U niet wordt toegestaan; maar waar die Zaligmaker, uit genade, aan zoen wordt geschonken.”

Bij de Emmaüsgangers is het een droefheid naar Christus, naar Hém alleen, naar Zijn Persóón, en dus niet om door Zijn verdiensten in de hémel te komen, maar om Hém, om Hém te beminnen, om Hém te aanbidden, om in Zijn liefde weg te smelten! En dat geven die Emmaüsgangers ook zo te kennen. O, dan blijkt zo duidelijk dat die Emmaüsgangers geen beredeneerd geloof hebben; ze steunen niet op beschouwingen en op bespiegelingen; ze hebben geleerd dat ze Christus moeten hebben als hun Heiland en Zaligmaker, ja, bevíndelijk zal Hij geschonken moeten zijn aan hun ziel. En ze vertellen dan ook eerlijk dat ze niets

hebben overgehouden nu ze Hém kwijt zijn. Och geliefden, is dat plekje dan voor u al bekend? En hebt u daar met uzelf wel eens gezeten in uw armoede, in feite in de dood, wenende: nu ben ik alles kwijt, nu heb ik niets, ik heb nog geen grondje onder mijn voeten voor de zaligheid. Is dat uw plek geweest, geliefden? Wat zou dat groot zijn; want als dát door de Heere is gewerkt, gaat de Heere u ook verder leiden in het effen recht des Heeren. En gaat de Heere u doen beleven dat u alleen nog maar tot de ere Góds gered, gezaligd en verlost wilt worden, en nooit ten koste van Gods deugden. Ja, dan zegt u: “Heere, al moet ik zelfs naar de hel, als ik *U* maar grootmaken mag.”

De Emmaüsgangers weten hiervan en zijn door de indringende vragen van de Heere Jezus uitermate vatbaar geworden voor onderwijs van Hem. En het is dan ook op dít ogenblik, dat de opgestane Heere Jezus de Emmaüsgangers gaat aanspreken en dat we bij ons derde aandachtspunt komen: **de Emmaüsgangers bestraft**. Hoort u?: bestraft! De Heere Jezus gaat die Emmaüsgangers bestraffen; Hij gaat zeggen: “O onverstandigen en tragen van hart om te geloven al hetgeen dat de profeten gesproken hebben.” En dan is hun bestraffing daar. Gelukkig zeggen die Emmaüsgangers dan niet tegen die Vreemdeling: “Ja maar, wie denkt U wel dat wij zijn? Wij zijn discipelen van de Heere Jezus; denkt U dat wij dwazen zijn?” Nee, dan beamen ze de bestraffing, alsof ze zeggen: “Het is waar, wij zijn dwazen; het is waar, wij zijn van gisteren en weten niet.” Maar geliefden, het zijn juist die dwazen die om een kruimeltje hemels onderwijs verlegen zijn. O, wat komen we tegenwoordig toch veel mensen tegen die wijs zijn, die weten alles en die hebben alles en die zijn alles; daar kan de Heere niets aan kwijt. Maar zulke dwazen als de Emmaüsgangers, o, die krijgen onderwijs van de Hemel; en die drínken dat als het ware in, want daar húnkerden ze naar. Ja geliefden, de ganse Kerk (met een hoofdletter) moet belijden dat ze dwaás is in ‘s hemels gangen en in ‘s hemels wegen. En hoe meer de Heere hen gaat leren, hoe minder ze ervan begrijpen, en hoe groter het wonder wordt dat de Heere naar dezúlken, zulke goddelozen, doemwaardigen en helwaardigen heeft omgezien! Dat wonder krijgen ze niet klein. Dan moeten ze zeggen: “Waarom was ’t op míj gemunt? Hoe is het toch mogelijk?” Weet u, bij de godsdienst zie je altijd weer dat hoe meer men leert, hoe wijzer men wordt en hoe meer de borst naar voren gaat. Maar de Kerke Gods leeft elke dag bij de bede: “Och, schonkt Gij mij de hulp van Uwen Geest! Mocht Die mij op mijn paân ten Leidsman strekken!”

De Emmaüsgangers hunkeren naar het onderwijs van de Heere; dat is dan ook ons vierde aandachtspunt: **de Emmaüsgangers onderwezen**. En dan gaat de Heere Jezus hun duidelijk maken dat Hij lijden móest, dat er geen andere prijs betaald kon worden dan de prijs van Zijn leven, dan de prijs van Zijn bloed, dan de weg over Gethsémané en Gabbatha en Golgotha,

dan dat pad naar de diepten van de hel. Want geliefden, de mens is zó diep gevallen, en de Heere Jezus wilde uit liefde voor Zijn Vader en uit liefde voor de gegevenen des Vaders volkómen voldoen aan het recht Gods; en de volle prijs betalen van de schuld die openstaat bij de hemelse Schuldheer. Ja, Hij wilde de wet ten volle vervullen, Hij wilde Borgtochtelijk alles in orde maken. O, toen daar de vraag klonk: “Hoe zal Ik u onder de kinderen zetten, en u geven het gewenste land?”, toen heeft de Heere Jezus als het ware gezegd: “Ik, Ik zal gaan betalen; Ik zal alles volbrengen, Ik zal die smartelijke en smadelijke lijdensweg gaan; Ik zal de beker tot en met de droesem toe leegdrinken.” De Heere Jezus, Hij móest, naar Gods recht. De Emmaüsgangers en wij mensen, u en jij en ik, wij zijn zulke vijanden van dat recht Gods; daar willen we niet over horen, daar willen we niet over spreken; en de leraren die het recht Gods naar voren brengen, moeten tot zwijgen worden gebracht.

Als de Heere Jezus onderwijs gaat geven aan de Emmaüsgangers, gaat Hij hen uitleggen dat Sion slechts verlost wordt in een weg van recht; en dat Hij, naar het recht Gods, die weg moest gaan, de weg van verbrijzeling, de weg van sterven, de weg van omkomen, de weg van de gruwelijkste smarten, opdat door Zijn zoen- en kruisverdiensten álles zal worden volbracht waardoor de gekenden des Heeren eeuwig zalig worden.

Die Emmaüsgangers hebben wel eens gehoord over Gods barmhartigheid, en ze hebben wel eens iets geproefd van de ontferming en van de liefde Gods. Ja, ze hebben wel eens iets meegemaakt van het gaan “van kracht tot kracht steeds voort”; maar nu ze onderwezen worden door de Heere Jezus, nu zien ze dat de weg ten leven voor de Heere Jezus een weg naar beneden was, een afgaande weg tot in de diepte; en dat de weg ten leven voor al Gods ware keurlingen ook een weg naar de diepte is, een weg van sterven en omkomen, ja, een weg waarop Gods recht wordt verheerlijkt. Hebt u daar dan al mee te maken gekregen, geliefden, met dat recht Gods? Heeft het al in uw oren geklonken, naar Jesaja 1 : 18: “Komt dan, en laat ons tezamen rechten”? En bent u door het recht Gods al zo veroordeeld geworden, dat u in de beleving tot een goddeloze bent geworden, tot een doemeling en tot een helleling? Want geliefden, dat gebeurt; leest u maar in ons tekstgedeelte; immers als de Heere Jezus de Emmaüsgangers gaat onderwijzen, begint Hij bij Mózes – hoort u?: bij Mozes -, dan begint Hij bij de wét. Och, dan weten we wel, dat men in onze tijd niets anders wil horen dan Evangelie; mensen willen evangelisch bekeerd worden, en willen lieflijk behandeld worden. Maar als de Heere Jezus onderwijs gaat geven, begint Hij bij de wet; dan gaat Hij met de wet in Zijn handen als het ware de bijl heffen, en bijlslag na bijlslag laten ervaren, om daar die Emmaüsgangers aan de hand van de wet van Mozes duidelijk te maken wat er van hen geworden is. En dan toont de Heere Jezus de dichtgeslagen poort van het paradijs, dan toont

de Heere Jezus dat een mens zich overal buiten gezondigd heeft, en dat hij naar Gods recht alleen maar verlóren kan gaan. Dan wijst de Heere Jezus aan dat de mens die zondigt, zal sterven, en dat er voor zo'n gevallen Adamskind nog slechts één weg open is, namelijk naar het hellevuur.

Maar niet alleen Mozes komt ter sprake, ook “de Profeten”, zo staat er. Ja, de Heere Jezus geeft onderwijs vanuit de gehele Schrift om aan te wijzen wie de mens is geworden in zijn gruwelijke zondeval, maar ook om aan te wijzen dat Hij moest lijden en moest sterven; opdat er een volk van zondaren en goddelozen, doemelingen en hellelingen gered zal worden en eeuwig zal zingen van Gods goedertierenheên. De Heere Jezus behandelt die Emmaüsgangers zo eerlijk. En dat doet Hij altijd waar het Woord Gods recht wordt bediend, want daar komt dat Woord in alle kracht, in alle eerlijkheid en in alle hevigheid op een mens af; daar wordt de mens door de toepassing van de wet op dat plekje gebracht waar hij zichzelf alleen maar verfoeien kan in stof en as.

Wat hebben die Emmaüsgangers geluisterd, geliefden; ze hebben aan de lippen van die Vreemdeling gehangen; en ze hebben gevoeld dat er onder de rechte bediening van Gods Woord nooit een bekeerd mens, een vroom mens, een rechtzinnig mens en een bezittend mens overblijft, maar dat er alleen iemand overblijft die bittere tranen weent en roept: “O God, zijt mij zondaar genadig.” Ja, een mensenkind dat alleen nog maar kan roepen om die Heiland en Zaligmaker, niet zelden met de oude woorden: “Geef mij Jezus, of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf.”

Bent u dan ook al op dat plekje gebracht, door het onderwijs van Gods Woord en het werk van Gods Geest? Hebt u ook al in het stof gelegen, kermende en smekende om die Zaligmaker? Is uw hart, net als dat van de Emmaüsgangers, brándende geworden in uw binnenste, door het onderwijs van de Heere Jezus?

En dan hebben die Emmaüsgangers niet tegen de Heere Jezus gezegd: “Het is ons wel genoeg.” Ze hebben niet gedacht bij zichzelf: Wat een lange preek; wanneer houdt het nu eens op? Maar ze kregen er niet genoeg van. En als de Heere Jezus met die Emmaüsgangers bij de plaats komt waar zij heen moesten, en doet alsof Hij verder wil gaan, o, dan klampen ze Hem als het ware aan; en dan dringen ze er bij Hem op aan om bij hen te blijven. O, ze willen Hem nóóit meer kwijt. En als dan de Heere Jezus meegaat, ach geliefden, dan mogen ze het, met ons vijfde aandachtspunt, meemaken dat **de Emmaüsgangers vervuld** worden, vervuld met een diepe liefde ván de Heere Jezus en tót de Heere Jezus. O, dan brándt hun binnenste, om in waarheid te mogen zeggen: “Mijn Liefste is mijne, en ik ben Zijne, Die weidt onder de

leliën.” O, dan klampen ze zich als het ware aan Hem vast, omdat ze Hem nooit meer willen missen!

Ach, dan zie ik bij de godsdienst hoe men zichzelf bij Gods volk rekent met een omzetting, een omkering, een bijkering en een toekering; en hoe ze daar vanwege ontvangen teksten en versjes zichzelf grondjes onder de voeten leggen. Maar die Emmaüsgangers hebben bij God vandaan goed geleerd dat het alleen om Christus gaat; en Die moet hun geschonken worden van achter het recht; o, hun binnenste brandt van liefde tot die Heiland. En als de Heere Jezus dan meegaat in hun huis, mogen ze meemaken hoe ze vervuld worden met Christus; ja, als Hij dan het brood breekt, en hun de ogen gaat openen, zien ze de tekenen der nagelen in Zijn handen, en dan weten ze het: Hij is het! En al komt Hij dan weg uit hun gezicht, ze raken Hem nooit meer kwijt; want Hij heeft hun hart ingenomen, en Hij vervult hun ziel van top tot teen. Och geliefden, dan is hun smart verdwenen, dan zijn hun raadsels opgelost. Dan hebben ze geen trek meer in hun eten; maar dan gaan ze vervuld met Christus en vervuld van Christus, terug naar Jeruzalem, om het daar uit te roepen dat Christus door hen gekend is en dat Hij Zich aan hen geopenbaard heeft, en dat ze Hem hebben geschonken gekregen, bij God vandaan. O, wat zijn ze zichzelf kwijt, geliefden; en wat moeten ze uitroepen: “Was ons hart niet brandende in ons?” En zo komen ze daar in Jeruzalem, om het uit te jubelen dat Christus hun bekend geworden is in het breken des broods. En dan valt het zo op dat ze niet gaan vertellen wat zij allemaal hebben meegemaakt, maar dat ze vertellen wat Christus heeft gedaan, en hoe Christus hun hart en ziel en leven in bezit heeft genomen. En daar komt het op aan, voor u en voor jou en voor mij, dat we Christus ontvangen zouden, en dat die opgestane Zaligmaker ons hele bestaan zal vervullen. Ach, ziet het dan toch eens na, hoe het er bij u voor staat. Want wat zal het erg zijn, Hem te missen. O, als ge dan voor Gods rechterstoel moet verschijnen, en ge kunt niet schuilen achter dat bloed van Christus, dan is het kwijt voor u, eeuwig kwijt!

O, onbekeerden onder ons, nog hebt ge Pasen mogen beleven, maar ons leven is een damp en de dood wenkt ieder uur, zegt Gods Woord. Misschien moet ge morgen wel voor Gods rechterstoel staan en dan vandaag dit woord te hebben gehoord, vandaag de weg gewezen te hebben gekregen, en nochtans eigen wegen te hebben voortgezet. O, onbekeerden, vraagt de Heere toch om u in het hart te komen grijpen, om nog een pijl af te schieten van Zijn Goddelijke boog, opdat ook in uw ziel dat ware gemís wordt geboren, en die roep wordt gehoord om Christus, de opgestane Heiland, te mogen ontvangen bij God vandaan.

En bekommerden onder ons, ach wat zijt ge ontdekt aan uzelf; wat hebben de bijlslagen van Gods wet u geraakt, keer op keer. En wat hebt ge Christus mogen leren kennen als onmisbaar

voor uw ziel. Maar wat moet ge belijden dat Hij gemist wordt; en wat gaat ge in uw gemis over de aarde; och bekommerden, blijft dan maar roepen tot de Heere, tot ge Hem, die aanbiddelijke Heiland, in waarheid in een weg van recht geschonken hebt gekregen. Want als er waar werk in uw ziel verklaard is, dan zál dit gebeuren, dan zal dit gegarandeerd gebeuren. Die Emmaüsgangers mogen ons dat tonen, in Gods heilig en onfeilbaar Woord.

En volk des Heeren, och, wat moogt ge het kennen nietwaar, Christus geschonken te hebben gekregen, weggesmolten te zijn in Zijn armen, gereinigd te zijn geworden door dat dierbare bloed van Hem, het te hebben mogen horen uit Zijn eigen mond: “Het is volbracht”; en vervuld te zijn geworden met Hem Die u zo lief en dierbaar geworden is. O volk, wat zijt ge uzelf kwijtgeraakt in Zijn liefde en door Zijn liefde; en wat is er uit en door Hem het verlangen om nog slechts voor Hem te leven, om Hem te dienen en te prijzen. En tegelijk, wat is er een strijd en een aanvechting; en wat moet ge ervaren dat ge sterven moet, elke dag opnieuw, aan het eigen ik. Maar dat is de weg van al Gods volk; want dat ík moet minder worden, opdat Christus zal wassen. O volk, ziet er dan maar naar uit om eens, eeuwig de drie-enige God te roemen en te prijzen; en getuigt er dan maar van door uw levenspraktijk.

Schenke de Heere ons dan wat Hem verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid.
Amen.

Zingen: Psalm 89 : 7

Hoe zalig is het volk dat naar Uw klanken hoort!
Zij wand'len, HEER', in 't licht van 't Godd'lijk aanschijn voort;
Zij zullen in Uw Naam zich al den dag verblijden;
Uw goedheid straalt hun toe; Uw macht schraagt hen in 't lijden;
Uw onbezweken trouw zal nooit hun val gedogen,
Maar Uw gerechtigheid hen naar Uw woord verhogen.